

- 13:9-13 Universal devastation (Stars, sun, moon and earth)
- 13:14-18 The cruelest devastation (Women and children, and invaders who are not in it for money)
- 13:19-22 Bavel is brought low, like Sdom and Amarah – for a second time? And with demons?
- 14:1-2 Salvation for the Jews, in four steps – but when does this happen?
- 14:3-20 Mocking Bavel
- 14:3-4 Addressing the Jews: The song you will sing
  - 14:4-7 How could this have happened to mighty Bavel?
  - 14:8-12 Addressing Bavel: How could you have been cut down, you mighty tree, you shining star?
  - 14:13-14 Addressing Bavel: You said you were mighty and lofty!
  - 14:15-20 Addressing Bavel: Everyone will be shocked at your downfall and disgrace

13:2-22 Bavel in ruins (continued)

1. Rashi to Yeshayah 13:10-11

חשך השמש - מתוך צרתם נדמה להם כאילו חשך השמש:
 על תבל - על ארצם:

"The Sun darkened" – In their trouble, it appeared to them as though the sun had gone dark.

"On *tevel*" – On their land.

2. Ibn Ezra to Yeshayah 13:11

ופקדתי על תבל רעה, כי ממלכות רבות תפש כורש...

And I will bring terrible things upon *tevel*, for Cyrus took many empires...

3. Abarbanel to Yeshayah 13:14

ואפשר שאמר זה על הנכרים שיהיו בבבל שיברחו לארצם, בראות האויבים באים להחריבה.

He may have said this regarding foreigners who are in Bavel; they will flee to their land, when they see the enemy coming to destroy [Bavel].

4. Radak to Shemuel I 5:6 (and see Nechemiah 2:6)

והכתיב הוא שם כנוי לתחתוניות כי עפולי לשון גבוהות... והקרי הוא שם החולי:

The written word is a euphemism for "bowels", for *apoli* is a term for heights... The pronounced word is the name of the illness.

5. The Medes Yeshayah 13 and Daniel 6 vs. Divrei haYamim II 36 and Ezra 1

6. Daniel 6:29, with Rashi

וַדְּנִיאֵל דְּנָה הִצְלַח בְּמַלְכוּת דְּרִיּוֹשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרְשׁ פְּרָסִיא פְּרָסָא:

ובמלכות כורש - שמלך אחר דריוש, שלא מלך דריוש המדי אלא שנה אחת ונהרג במלחמה, כאשר כתוב בספר יוסף בן גוריון. והמליכו את כורש חתנו עליהם בתוך החיל:

7. Ibn Ezra to Daniel 6:1

ובספרי מלכי פרס כי דריוש זה הזקן היה חותן כורש ושניהם תפשו בבל כי כורש היה מלך פרס וזה דריוש היה מלך מדי... והנה כורש הניח חתנו על מלכות כשדים כי כורש המליכו כי כורש אמר (עזרא א:ב) "כל ממלכות הארץ נתן אלקים בידי", והנה בזמן אחד מלכו.

The books of the Persian kings say that this elderly Darius was the father-in-law of Cyrus, and both of them conquered Babylon, Cyrus as King of Persia and Darius as King of Medea... Cyrus left his father-in-law over the Babylonians, for Cyrus crowned him. Cyrus declared, "All of the empires of the land, Gd put in my hands. (Ezra 1:2)" They reigned simultaneously.

8. Rashi to Yeshayah 13:19

שתי פורעניות באו לה בשתי שנים דריוש הרג בלשאצר ומלך שנה ולשנה השנייה נהפכה כמהפכת סדום מן השמים וכן שנינו בסדר עולם.

9. Abarbanel to Yeshayah 13:21

"ושעירים ירקדו שם," אפשר לפרשו על השדים כמו שתרגם יונתן, ונקראו כן לפי שיראו אותם המשוגעים כדמותם, ועליהם אמרה תורה (ויקרא יז, ז) "ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים." ואפשר לפרש שעירים על הדובים והאריות שהם שעירים בשערותיהם.

14:1-2 Salvation for the Jews

10. Radak to Yeshayah 14:1

ומלך מדי ופרס שלקח בבל הודה כי מד' היתה לו, כמו שאמר "כל ממלכות הארץ נתן אלקים בידי וגו'," ואמר "מי בכם בכל עמו ויעל." וגרים שנתגיירו אז בעלותם מבבל לא ראינו זה בכתוב ולא "לקחום עמים וגו'," אבל מצאנו שהיו להם שוטני' רבים בבנין ירושלם! לפיכך הנכון בעיני בזה כי זה הפסוק יתפרש לשני פנים...

11. Abarbanel to Yeshayah 14:1

ואמר שבזמן ההוא ילוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב, וכן היה שנלוו גוים רבים ונתגיירו בזמן בית שני, ובפרט בזמן החשמונאים...

12. Response to Radak Ezra 1, and Ezra 6:21

14:3-26 More of the fall of Bavel – and Assyria?

13. Rashi to Yeshayah 14:8

גם ברושים שמחו - אף שלטונין חדיאו שמחו על מפתך:

14. Ibn Ezra to Yeshayah 14:8

הטעם שהיה מצוה לכרות הברושים והארזים לבנות מצור וסוללה:

15. Ibn Ezra to Yeshayah 14:12

הקרוב אל הדעת שהוא כוכב נוגה, והעד "בן שחר", שהוא נראה קרוב מעלות השחר בימים ידועים, ואין בכוכבי' ובצבא השמים כולו כוכב מאיר למראה העין כמוהו, על כן נקרא הילל, מגזרת "לא יהלו אורם" [יג:י].

16. Rashi to Yeshayah 14:12

כוכב הנוגה המאיר אור ככוכב הבוקר. זו הקינה על שרה של בבל נאמר' שיפול משמים:

17. Malbim to Yeshayah 14:12

ידוע שעמי קדם היו מיחסים הצלחת המלכות אל הכוכבים, ואמרו כי כוכב הצלחה שלו בשמים מאיר עליו ומגיה אור. ועפ"ז מדמה כוכבו לאור בן השחר, ר"ל אור המתחיל לזרוח על האופק מצד מזרח, שהכוכב אשר הוא במעמד העליה והזריחה אין דרכו לשקוע רק לעלות, ואיך נפלת לאחור משמים ארץ? ובנמשל כי היית בתכלית הצלחה והעליה ואיך נפלת נפילה פתאומית?